

Kovács Ferenc professzor, az MTA rendes tagja mellszobrának avatása az Állatorvostudományi Egyetemen

KOVÁCS FERENC mellszobra

Fotó: HORVÁTH ANIKÓ

DR. KOVÁCS FERENC professzor az MTA rendes tagja, az MTA Agrártudományok Osztályának egykori elnöke, állami díjas, a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetés birtokosa, az Állatorvos-tudományi Egyetem 12 éven keresztül rektora, a Kaposvári Egyetem Állattenyésztési tudományok Doktori Iskola Tanácsának örökös, tiszteletbeli elnöke, az állathigiénia tudományterület megteremtője, a Nemzetközi Állat-

higiéniai Társaság megalapítója és tiszteletbeli elnöke, a német nyelven történő állatorvosképzés megindítója, a Bécsi, a Budapesti Állatorvos-tudományi Egyetemenek, a Hannoveri és a Kassai Állatorvosi Főiskolának, valamint a Pannon Agrártudományi és a Nyugat-magyarországi Egyetemnek *Doctor Honoris Causa* professzora, békességgel viselt hosszabb szenvedés után 2015. május 10-én, életének 94. évében elhunyt.

Életútját, érdemeit, az állatorvosi hivatásunk fejlesztése érdekében végzett munkásságát a 90. születésnapja tiszteletére összefoglaltuk és halálakor búcsúzóul a Magyar Állatorvosk Lapja 2015. júniusi számában (137./305-313) ismételtelen megtettük.

2016. október 9–12-én, halálának egy éves évfordulója tiszteletére az Állatorvostudományi Egyetemen nemzetközi tudományos konferenciát szerveztünk, ahol munkásságát, az általa teremtett iskola eredményeit bemutattuk.

A tanító mesterre, a példaképre kívánunk most emlékezni úgy, hogy az Állatorvostudományi Egyetem szoborparkjában LESTYÁN-GODA JÁNOS szobrászművész által közadakozásból készített mellszobrát avatjuk. A szoboravató ünnepségen a családon, az Egyetem és az MTA képviselőin kívül számos régi munkatárs és tanítvány vett részt.

A mellszobor készítését az Állatorvostudományi Egyetem, DR. SÓTONYI PÉTER professzor, az egyetem

rektorának vezetésével kezdeményezte, amelyet az Egyetem Szenátusa és volt munkatársak teljes szívvel támogattak. Ily módon összesen 59 személy, ill. szakmai társaság, valamint az Állatorvostudományi Egyetem közreműködésével KOVÁCS FERENC professzor halálának harmadik évfordulójára elkészült és méltó helyre, az egyetem szoborparkjába került, ahol ünnepélyes körülmények között, a család, a Magyar Tudományos Akadémia és a volt munkatársak jelenlétében 2018. május 11-én felavattuk.

Az egyetem képviselőjében DR. SÓTONYI PÉTER professzor, az egyetem rektora, a Magyar Tudományos Akadémia képviselőjében NÉMETH TAMÁS az MTA Agrártudományok Osztályának vezetője mondott ünnepi beszédet.

DR. SÓTONYI PÉTER rektor úr beszédét teljes terjedelmében a következőkben közöljük.

„Tisztelt Ünneplő Közönség, Hölgyeim és Uraim!

Már több mint 3 éve, akkor még Karunk dékánjaként a Pasaréti templomban nekem adatott meg az a szomorú, de megtisztelő kötelesség, hogy Alma Materünk és az állatorvos-társadalom nevében búcsút vegyek KOVÁCS FERENC professzor úrtól, akinek hatalmas ívű, kivételesen aktív pályája a viharos XX. századunk második felét és még a XXI. század elejét is meghatározta hazánkban. Kovács professzor az elmúlt 70 év kivételes személyisége volt a magyar és az egyetemes állatorvoslásnak. A Kárpát-medencében nincs

Az ünnepélyen résztvevők és Kovács FERENC családja

Fotó: HORVÁTH ANIKÓ

DR. SÓTONYAI PÉTER szoboravató beszédét tartja
Fotó: HORVÁTH ANIKÓ

A szobor leleplezése
Fotó: HORVÁTH ANIKÓ

állatorvos, aki ne ismerte volna, nemcsak mint tudóst, oktatót, de az agrárium kiemelkedő egyéniségét is.

A legtisztább örömök egyike a tiszteletadás, a hódolat kifejezése nagyjaink iránt.

Mi, az ifjabb nemzedék, a nagy előd, Kovács professzor előtt tiszteletünk és nagyrabecsülésünk jeleként fejet hajtva szobrot avatni gyűltünk össze.

Mi mindnyájan, akik itt állunk, akiket hozzátartozói, tanítványi, tisztelői szálak fűznek hozzá, vagy, akik közvetlen személyes kapcsolatok nélkül múltunk kimagasló alakját látják benne, mi mindannyian érezzük, hogy ezen LESTYÁN-GODA JÁNOS szobrászművész által közadakozásból készített szobor az ő emberi és tudósi nagyságának varázsát sugározza felénk.

Engem személy szerint különös meghatottsággal és büszkeséggel tölt el, hogy a magyar állatorvosképzés világszerte elismert és méltányolt professzorának, Kovács FERENC akadémikusnak, Egyetemünk volt rektorának utódjaként ezen a helyen, ahol a tudományos kutatásnak és tanításnak szentelt életét leélte, szobrát felavathatom és beszédet mondhatok.

Professzor úr közéleti működésének teljes méltatása nem lehet ezen ünnepély feladata, azt már szó-

ban és írásban is többen megtették. Csupán életének főbb állomásait emelem ki.

KOVÁCS FERENC 1921. november 28-án született Somogy-szentpálon, földműves családban. Az elemi iskola hat osztályát szülőfalujában, kitűnő eredménnyel végezte. Középiskolai tanulmányai közül a polgári négy osztályát, katonaviseltként, munka mellett, Marcaliban, a négy felső osztályát pedig Sümegen végezte, jeles eredménnyel.

1948-ban nyert felvételt az Állatorvos-tudományi Karra, ahol 1952-ben jeles minősítésű oklevelet szerzett. Oktatói munkáját a Belgyógyászati Tanszék és Klinikán kezdte, ahol kitűnt imponáló magabiztosságával, határozott viselkedésével, hihetetlen tárgyi tudásával és különösen szintetizáló képességével. Az itt végzett tudományos munkája közül kiemelkedő a májmételykór gyógykezelésére kidolgozott eljárása, amely világszabadalommá vált.

1961-ben az állathigiéniai csoport vezetésével bízták meg, majd 1962-ben tanszékvezető, 64-ben egyetemi tanári kinevezést kap az általa alapított Állathigiéniai Tanszéken, ezzel új tudományágat teremtett hazánkban. Az oktatásban és a kutatásban nemzetközileg is elismert eredményeivel maradandó emlékművet állított, dicsőséget szerzett hazájának, s egyben gazdagítva az emberiség egyetemes tudáskincsét.

Széles látókörrel és precíz gondossággal dolgozott, erkölcsileg és szakmailag is követendő példát mutatott tanítványai, fiatalabb kollégái számára. Klímalaboratóriumokat alakított ki, akadémiai kutatócsoportot hozott létre, az egész országot behálózó tudományos iskolákat alapított. Kezdeményezésére Budapesten alakult meg 1970-ben a Nemzetközi Állathigiéniai Társaság, amelynek 6 éven át elnöke volt, később tiszteletbeli elnökké választották, így tudományterülete elindult nemzetközi útjára, túllépve a kontinens határait is.

KOVÁCS FERENCNÉ, DR. KOVÁCS MELINDA és DR. ROHONYI PÁLNÉ (lányaik) koszorúznak
Fotó: HORVÁTH ANIKÓ

Kovács professzor neves közéleti személyiség volt egyetemi vezetőként, szerkesztőként, akadémiai bizottságok tisztviselőjeként, külföldi kongresszusok világjáró előadójaként egyaránt. Az Állatorvostudományi Egyetem vezetésének 26 éven át tagja, ebből három cikluson 12 éven keresztül rektora volt. Vezetésének időszakához kapcsolódik az egyetem nagy rekonstrukciója, az új épületek átadása, az Aula, a tornacsarnok, az étterem, a könyvtár, a múzeum és a Marek József Kollégium felavatása.

A gyakorlati építkezés mellett azonban a fő hangsúlyt mégis a szellemi építkezés kapta. Gondoskodott a kutatás és tudományos továbbképzés megszervezéséről, szorgalmazta a tudományos publikációs tevékenységet és létrehozta az előzményekkel addig nem rendelkező szakállatorvos-képzés rendszerét. Rektorsága alatt indult el a német nyelven történő állatorvos-képzés és a kiadott diplomák európai országokkal történő elismertetése.

Kovács professzor rektorságának legnagyobb figyelmet kiváltó eseménye az Állatorvostudományi Egyetem bicentenáriumi ünneppsorozatának megrendezése volt, ekkor 1987-ben a világ állatorvosi közvéleményének figyelme Budapestre irányult.

Sajnos voltak nehéz időszakok életében, amelyek mély nyomot hagytak lelkében, így, mikor Tanszékétől megválni és Egyetemünkről távozni kényszerült, de

páratlan munkaszeretete változatlanul végighúzódtott élete végéig. *„Az igaz túléli a múlandót”* – Kovács professzor élete egyedül a tudománynak szentelt tudós élete volt.

1990-től az MTA Agrártudományok Osztályának elnökhelyetteseként, majd elnökeként szervezte és koordinálta hihetetlen empátiás készséggel a tudományos bizottságok munkáját.

Hét évtizedes munkásságát több mint 30 tankönyv és kézikönyv mellett több száz tudományos publikációja és nemzetközi fórumokon tartott előadása fémjelzi. Iskolájának teljesítményét 2 akadémikus, 3 MTA doktor, 12 kandidátus és 7 professzor mutatja.

Én viszonylag későn, hallgató koromban első rektori periódusában ismertem meg, de számomra a mai napig *Ő maradt a rektor*.

Hálásan köszönöm a sorsnak, hogy dékánuságom alatt bármikor fordulhattam hozzá igaz baráti tanácsért, amelyek nagyban segítettek abban, hogy jó irányba indult el Alma Materünk jövője.

A családi élet belső harmóniája nélkül ez a nagy ívű pálya sem emelkedhetett volna ilyen magasságokba. Munkájához hatalmas segítséget kapott az itt megjelent családjától, szerető feleségétől, lányaitól, akiket ezúton is tisztelettel köszöntök.

KOVÁCS FERENC akadémikus, megszámlálhatatlan kitüntetés birtokosa, egy önfeláldozó, becsületes élet

ragyogó példáját hagyta ránk. Egy olyan ember példáját, akinek egész élete egy új világot nyit meg emberiségben, tudásban, amelyet a magyar állatorvosi kar soha el nem felejt.

Fontos, hogy bronzban is megörökítsük emlékét a lelkiismeretes tanárnak és tudósnak, különösen a mai időkben, amikor sokszor a romlás zavaros hullámai már az Egyetem kapuján is átcsapnak.

Kovács professzor 3 évvel ezelőtt a halhatatlanság birodalmába érkezett, a tudomány és Alma Materünk történetében örökké élni fog, kitörölhetetlen emléket hagyva maga után. Mi utódok, kötelességünknek tartjuk emlékezetét mindenkor igaz hűséggel ápolni és őrizni, mind a saját, mind az utánunk következő nemzedékek érdekében.

Szolgálja emlékét ez a szobor is, amelyre mélységes tisztelettel és büszkeséggel tekintsenek fel az utódok, a jövő generációi.

ARANY JÁNOS szavaival zárom gondolataim:

*„Jól esik nekünk azoknál időzni, akik másszor voltak,
Mit az élet megvon, megadják a holtak...”*

DR. SÓTONYI PÉTER
rektor”

DR. SÓTONYI PÉTER rektor ünnepélyes, szívből jövő fel-emelő szoboravató beszédét DR. NÉMETH TAMÁS, az MTA Agrártudományi Osztálya elnökének közvetlen hangvértelű visszaemlékezése követte, majd DR. SÓTONYI PÉTER rektor, DR. NÉMETH TAMÁS osztályelnök LESTYÁN-GODA JÁNOS szobrászművész társaságában leleplezték KOVÁCS FERENC mellszobrát.

Az ünnepi beszédeket követően az Egyetem nevében DR. SÓTONYI PÉTER egyetemi tanár, rektor és DR. BRYDL ENDRE egyetemi tanár, Professor Emeritus, az MTA nevében DR. NÉMETH TAMÁS az MTA Agrártudományi Osztályának elnöke és DR. SOLTÍ LÁSZLÓ egyetemi tanár, Professor Emeritus, az MTA rendes tagja, a hallgatók, majd DR. KOVÁCS FERENCÉ és a családtagok koszsorúzása követte.

A szoboravatási ünnepséget állófogadás követte az egyetem Hallgatói Közönjában.

KOVÁCS FERENC professzor úr szoboravató ünnepsége a tanítómester iránti tisztelettel és szeretettel teli, emelkedett hangulatú ünnepség volt, amely azt sugározta, hogy a múltat, tanárainkat soha ne feledjük, a múlt része életünknek, lényünknek és ezt valamennyien szívünkben őrizzük.

Dr. Brydl Endre
Professor Emeritus

Köszönetet mondok mindenkinek, aki méltányolta és szoborállításra érdemesnek találta férjem, KOVÁCS FERENC munkásságát.

Kovács Ferencné